

Ændringsforslag, som vilde gjøre det aldeles klart, at Ministeriet ikke behøvede at afvente noget som helst Initiativ fra Kommunalbestyrelsens Side, men kunde forelægge den Spørgsmaal til Afgjørelse, men at dette Forslag havde den uheldige Skjæbne, som det naturligvis maatte have, at blive forkastet. Det er altsaa de Medlemmer, der have stemt imod dette Forslag, der nu ere Marsag i, at Sagen i alt Fald ikke er kommen til at staa paa en saadan Maade, at den kunde ordnes derved, at Ministeren satte Spørgsmaalet i Bevægelse, og Kommunalbestyrelsen gav sit Samtykke. Dernæst skal jeg sige det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), at netop hans Udtalelser om hele dette Forhold i Folkethinget ifjor have været af den allerførste Indsydelse paa de Døveielser, der have fundet Sted i Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse med Hensyn til dette Punkt. Det ærede Medlem udviklede, da Sagen forhandlede ifjor, med forskellige Argumenter, som jeg ikke tillægger samme Vægt alle, men blandt hvilke der er flere, som jeg ikke tror lade sig let gjendrive, at efter hans Opfattelse vil hele Foranstaltningen ikke føre til de gode Følger for den arbejdende Klasse, som man ventede deraf, men at han frygtede, at Ophevelsen af Bygningsafgiften for Smaaaleiligheder vilde blive en Begunstigelse for dem, der opførte Bygninger, og som der ikke er nogen Grund til at hjælpe. Det ærede Medlems Udtalelse om dette Punkt er bleven gjort til Gjenstand for fornyet Døveielse i det kommunale Udvalg, som Borgerrepræsentationen har nedsat om denne Sag, og derfor havde vi ikke havt nogen Grund til at vente, at netop dette ærede Medlem vilde være optraadt imod os; vi troede at have en sikker og glad Bevidsthed om, at, naar vi fulgte de Anskuelser, for hvilke han havde taget Ordet, vare vi i alt Fald fri for at blive bestyldte for at være ufølgelig.

Berg: Jeg er ikke traadt op imod Kjøbenhavns Borgerrepræsentation eller det kommunale Udvalg; tværtimod, da jeg ved en tidligere Behandling havde Ordet, udtalte jeg netop min Tilfredselse af flere af de Lanker, der vare bleve fremsatte, og heller ikke har jeg berørt det Spørgsmaal, som det ærede Medlem nu fremdrog, undtagen netop for at antyde den Anskuelse, jeg altid har havt. For Øvrigt er jeg noget i Tvivl om, hvorvidt Kjøbenhavns kommunale Udvalg har taget noget videre Hensyn til, hvad jeg har sagt om Sagen, men lad det nu gaa, det forlanger jeg ikke af Mænd, som utvivlsomt i disse Forhold have langt videre gaaende Erfaring, end jeg kan have. Derimod fremsatte det ærede Medlem en Paastand, som jeg vil nedlægge Indsigelse imod. Det ærede Medlem sagde, at, naar en Minister fremsætter som sin Mening

i det Thing, hvor en Lov sidst er under Forhandling, en Forklaring af en Lovbestemmelse, der væsentlig forringer Lovbestemmelsen efter dens Ordlyd, vilde det være illoyalt, om ikke denne Forklaring, denne Fortolkning, denne Udtalelse gjaldt, ikke blot for den vedkommende Minister, men ogsaa for alle hans Efterfølgere. Jeg siger, at det vilde være en i høieste Grad farlig Praxis, som paa ingen Maade kan anerkendes, hvad enten det er et Lovforslag, der kommer sidst til Folkethinget, og en folkeligt fundet Minister i dette giver en Forklaring, som Landsthinget ikke har tænkt sig, eller det er en Forklaring af en ufølgelig Minister, afgiven i Landsthinget, naar dette behandler Lovforslaget sidst; begge Dele ere farlig Praxis. En ganske anden Sag er det, at vi ifølge en Praxis ved Ting, der have en kort Varighed, f. Ex. en enkelt Bevilling paa Finantsloven, holde os til Ministerens Ord; thi en saadan Bevilling har kun Gyldighed for en kort Tid. Men i en organisk Lov at tage en Forklaring, der ikke stemmer med Lovens Ordlyd, kan ikke holde Stik for konstitutionel Praxis, lige saa lidt som for en Domstol. Til den ærede Minister skal jeg sige, at dersom man havde forelagt § 7 i samme Ordlyd som Finantsministeren ifjor, men vedføjet den samme Forklaring mundtlig, som Finantsministeren da gjorde, saa vilde Stillingen have været fuldstændig den samme; men at optage en mundtlig Forklaring af den forrige Minister i Loven er dog væsentlig forskjelligt, hvorledes man end ellers vil bedømme det.

Da ikke Flere ønskede at udtale sig, fattedes Lovforslaget (se Tillæg C, Sp. 219—22) under Afstemning og vedtoges enstemmig med 70 Stemmer.

Lovforslaget bliver nu at tilstille Statsraadet.

Formanden: Ved Skrivelse af Gaars Dato fra Landsthingets Formand har jeg modtaget „Forslag til Forandring i og Tilføjelse til Lov om Haandværks- og Fabrikdrift m. M. af 29de December 1857“ i den Form, hvori dette Lovforslag er vedtaget ved 3die Behandling i Landsthinget, med Anmodning om her at forelægge det. Forelæggelsen sker herved; Exemplarer af Lovforslaget ere om; delte.

Endvidere er omdelt: „Forslag til Lov angaaende Børns og unge Mennekers Arbejde i Fabrikker og fabrikmæssig drevne Værksteder samt det Offentliges Ansyn med disse“, saaledes